

Gedimino kalno paslaptis

1863 m. lietuviai ir lenkai sukilo prieš Rusiją. Sukilime dalyvavo įvairių luomų atstovai – bajorai, valstiečiai, miestiečiai ir dvasininkai. Dalyvavo ir moterys. Juos visus jungė viena mintis – tėvynė turi būti laisva.

1863 m. sukilimo vadai Zigmantas Sierakauskas ir Konstantinas Kalinauskas. (archyvai.lt ir wikipedia nuotr.)

1863 m. sukilėlių ženklas – lenkų herbas (erelis) ir lietuvių herbas (Vytis) apvainikuoti erškėčių vainiku. (archyvai.lt nuotr.)

Sukilimas buvo numalšintas, sukilėliai pakarti, nušauti, arba išvežti į Sibirą. Žinome, kad mirties bausmę vykdė Vilniuje, Lukiškių aikštėje. Tačiau nežinome, kur nužudytųjų kūnai buvo palaidoti. Rusijos valdžia juos palaidojo slapta, kad žmonės negalėtų jų pagerbti.

Lukiškių aikštė šiandien. (laimikis.lt nuotr.)

1904-aisiais m. istorikas Vladislovas Zahorskis aiškino, kad sukilėlių kūnus metė į duobę ir naktį išvežė į Pilies ar Trijų Kryžių kalną. O Sierakausko ir Kalinausko kūnus palaidojo Gedimino kalne. Niekas to negalėjo patvirtinti.

Archeologai tiria radinį Gedimino kalne. (ve.lt nuotr.)

Sausio pabaigoje buvo tvarkomas Gedimino kalnas. Archeologai rado penkių mirusiųjų palaikus. Jie buvo surištomis rankomis nepagarbiai įmesti į duobę vienas ant kito.

Palaikai, rasti Gedimino kalne. (ve.lt nuotr.)

Mokslininkai dabar tyrinės palaikus. Vasarą žinosime, ar tai nužudytieji sukilimo vadai. Jei tai pasitvirtintu, galų gale lietuviai galės pagerbti tuos, kurie, neturėdami galimybės laimėti, kovojo ir žuvo dėl Lietuvos laisvės.

Ar tau buvo įdomu skaityti apie radinius Gedimino kalne?

luomas: pagal kilmę, turtą ar užsiėmimą susidariusi visuomeninė grupė; *class*

numalšinti: jėga sutramdyti; *to put down*

tyrinėti: patikrinimas; *to analyze, research*

palaikai: mirusio žmogaus kūnas, kūno liekanos; *remains*

pasitvirtinti: būti įrodyta; *to be proved*